

לא מפסיקים להזריע אנשי שיאון בשטח

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

הרפתנים בשטח מציינים לשבח את התנהלות גופי התמך ונותני השירותים בענף במהלך המבצע. ציון מיוחד ניתן למזריעים שמגיעים לרפת, שנמצאת במצב חירום, עם אזעקות רבות וגם נפילות, וממשיכים להכניס יד לפרה ולהזריע על פי התכנון. למה הם עושים את זה?

משמעית. הרי כל השנים האחרונות חלקם עובד תחת "טפטופים". איפה עובר הקו, אם בכלל, של הפסקת עבודה? העברנו את שמות המזריעים לחדר המצב במועצת החלב וקיבלנו אישורי כניסה, גם בכבישים החסומים. דאגנו שבכל יום ייכנסו כמה שיותר מזריעים ובכך תתקצר השהות שלהם בשטח, יסיימו מוקדם את העבודה ויחזרו למקום בטוח. **שלומי**, סדרן העבודה, ניהל את ההיערכות יחד עם **איתן דקל** וכך יכלו לשלוט במזריעים על פי הסגירה והפתיחה של הצירים למשקים. פעלנו כך, שכל רפתן, יקבל את השירות בכל יום, גם אם זה יהיה ממזריע אחר."

איתן דקל - מזריע ותיק שעובד בבאר מילכה ומנהל את מערכת עומסי העבודה, גר בלהבים ונוסע 90 ק"מ לכל כוון כדי להזריע. הרפת לא נמצאת בחזית אלא ב"טווח השלום". "כאשר התחיל הבלגן הייתה מטרה לתת שירות מלא ומהיר לכולם ולהוציא את המזריעים מקו האש הכי מהר.

אלון ענבר, המנכ"ל מקיבוץ רבדים, נמצא קרוב ליישובי העוטף ומכיר את הקשיים שעוברים היישובים, במצב ביטחוני בעייתי ולאורך זמן:

ההיענות של המזריעים וההנהלה הייתה יפה מאוד וכולם עזרו לכולם. המחליפים שלנו מכירים את כל הגזרה ומזריעים לא חזרו הביתה עד שווידאו שכולם סיימו לעבוד

"ברגע ששמעתי שחיסלו את ג'עברי, הודעתי למזריעים שנוצרה מציאות חדשה ויש להתארגן אליה. דיברתי עם **שמיל**, רכז ההתארגנות, וסיכמנו שמכניסים מקסימום מזריעים לשטח במינימום סיכון. נשארנו לנו קסדות ושכפ"צים ממלחמת שלום הגליל וחילקנו אותם למזריעים בדרום, בעיקר לזמן המעברים בין היישובים. הדילמה שעומדת בפניי כמנהל היא, עד כמה אני יכול ורשאי, לסכן את העובדים במצב זה. אין כאן תשובה ברורה וחד

ריקי מחצרים מקבל שי הוקרה כמו לכל מזריע הדרום

אלון המנכ"ל עם שלומי סדרן העבודה

שצריך להזריע, כי אנחנו אנשי הצוות הרחב של הרפת וחלק מהעשייה בו ולכן צריך להתייצב ולתת שירות".

אורי זגורי - גר במושב אביגדור (מושב שספג נפילות ופגיעות ישירות בבתים), עובד "על הגדר" - משקי העוטף, שנמצאים צמוד לגדר הרצועה - זיקים, כרמיה, יד מרכזי, נחל עוז, עלומים, סעד ומפלסים. "בשוטף יש טפטופים של מרגמות וקסאמים - "צבע אדום" בכל השנה. הפעם היה חריג בכמויות של האדום. הכנתי זרמה, אקדחי הזרעה מלאים, ובאתי להזריע ואז צבע אדום, עזבתי הכול ורצתי למיגונית - באמצע ההזרעה אין מיגון כלשהו.

לאחר הרגיעה חזרתי לאוטו, זרקתי את הזרמה הקודמת והכנתי חדשה - זה יכול לקרות אפילו פעמיים ביום. השיא היה לי בזיקים, בכרמיה ובנחל עוז, שיש שם הרבה מאוד צבע אדום. האזעקה באשקלון נשמעת ומפחידה, גם במשקים אלה.

לזכותם של הרפתנים שתמיד יש אתי רפתן מלווה.

הרפתנים מתורגלים והפעם הם הקפידו לרוץ למיגונית. הייתה לי עזרה של מזריעים נוספים בשיאון שלקחו ממני משק או שניים לפי המצב.

האווירה הייתה מאוד מתוחה המון אזעקות ועל אף הכול ביצענו את המשימה ואת ההזרעות."

אורי זגורי - המזריע "על הגדר"

בימים הראשונים השלמתי את יומי בסיוע למזריעים בעוטף. שלומי סדרן העבודה שלט במצב ושלח אותי בהתאם."

איך זה עובד?

"בדרך כלל, מחנים את האוטו ליד סככת הטיפולים, שלעתים אינה קרובה למיגונית שליד המכון. כאשר יש אזעקה מוציאים את היד מהפרה ורצים למיגונית או יורדים לרצפה - הפחד של האזעקה ממש משתק."

שלומי בן גל, סדרן העבודה, משלים - "לא מובן מאליו שאנשים יוצאים לעבודה בימים כאלה ועוזבים את המשפחות בבית, שלעתים גם הן בטווח הנפילות. נעזרתי באיתן ובמחשב שלו, הגיע עוד מזריע מחליף מהצפון והוא "נגס" בכל אזור מזריע בעוטף וקיצר למזריע הקבוע את יום העבודה. התכנה החדשה של שיאון יודעת את מצב העומסים בכל רגע נתון וכך הצלחנו למקסם את יעילות העבודה לפי הצירים ומצב המזריעים.

בהתחלה היו חסימות ומועצת החלב פעלה לשחרר, נסענו בדרכים עוקפות שהצבא לא ידע, לא היה גשם וניתן היה לקצר את הדרכים בין המשקים ולהגיע להזריע.

ההיענות של המזריעים וההנהלה הייתה יפה מאוד וכולם עזרו לכולם. המחליפים שלנו מכירים את כל הגזרה ומזריעים לא חזרו הביתה עד שווידאו שכולם סיימו לעבוד."

התקופה היא עמוסה מאוד, כל פרות הקיץ שלא התעברו הגיעו יחד עם השוטף, מהבוקר כל הזמן בטלפון מול איתן ועם כולם. הלחץ התחיל מוקדם בבוקר ונמשך עד השלמת העבודות וחזרה בשלום הביתה.

מזריעי הדרום רגילים לעבוד תחת "טפטופים" מזה 12 שנה, במקביל לרפתנים ביישובים. הרפתנים קיבלו את המזריעים ברוח טובה ובהרבה סבלנות. חלק מהם התקשרו לשאול אם יש שירות רגיל - זה לא מובן מאליו וגם שאלו אם הכול נגמר בשלום.

ריקי (ריקודו) - גר בחצרים ועובד באזור. "כל האזעקות של באר שבע היו גם במשקים מסביב וכך גם חלק מהנפילות. חלק מהחברים התפנו והקיבוע די התרוקן, המבוגרים ובעלי הממ"ד נשארו. גם אני שלחתי את משפחתי לצפון הבטוח ונשארת לעבוד."

לריקי אין ספק לגבי התנהגות המזריעים - "המזריעים מאוחדים בדעה

הרפתנים קיבלו את המזריעים ברוח טובה ובהרבה סבלנות. חלק מהם התקשרו לשאול אם יש שירות רגיל - זה לא מובן מאליו וגם שאלו אם הכול נגמר בשלום

הלקחים של המזריעים

- ממשיכים להזריע בכל מצב - אנחנו חלק מצוות הרפת.
- להכין תכנית נגבור של המזריעים לקיצור זמן ההשהיה.
- ממליצים להביא מיגונית צמודה לסככת הטיפולים - באם המרחק למכון גדול מדי.
- להקפיד על ליווי צמוד של רפתן

נקווה כולנו שלא נזדקק לתקופת חירום שכזו. ■

המזריעים שלא ויתרו על אף הזרעה

ההמלצה שלי... לא חייבים לתת שירות בכל מצב

יוסי מלול

1 ישובי העוטף וגם חבריהם בדרום נמצאים ב"טפטופי נפילות" מעל לעשור שנים. הם מקיימים, לכאורה, שגרת עבודה בכל ימות השנה, אך לכולם נגרמים נזקים מצטברים ברכוש, בפרנסה וגם בנפש. הרפתנים שלנו מקפידים בטיפול בבעלי החיים ברפת בכל הימים האלה - בחליבות, ביונקיה, בהמלטות, בניקיונות, בממשק המבנים ובכל עבודה ברפת. גופי התמך בענף ונותני השירותים מרגישים כחלק מצוות הרפת הרחב ומקפידים לתת שירות בכל מקום ובכל מצב. לאחרונה, הוקמה רפת בבאר מילכה, ממש הרחק על גבול מצרים - כל אנשי השירותים מגיעים אליה בדיוק באותה מידה כמו לכל יצרן במרכז הארץ - זו גדולתו של הענף המדהים שלנו.

המצב בתקופת חירום

כאשר פורצת מלחמה או מבצע מוגבל, הטפטופים הופכים למבול של פצמ"רים, גראדים, קטיושות ומפגעים נוספים. היישובים ננטשים על ידי חבריהם ומשפחותיהם ובצדק, ועוברים למקומות בטוחים יותר. הרפתנים נשארים כי אין להם כל בררה אחרת - הם צריכים לטפל ברפת - לחלוב, לסייע בהמלטה, להגמיע עגלה. הם מבצעים בעיקר את העבודה ההכרחית שאין בלתה. עבודות שניתן לדחות - דוחים. מתגברים חליבות כדי לסיים מהר ומשתדלים לקצר את הזמן שהם שוהים במקומות לא ממוגנים.

מה עם אנשי השירותים בענף?

האם חייבים להזריע את הפרות עם מזריעי שיאון? לבצע העברת עוברים? האם מוכרחים לבדוק היריון על ידי רופאי החקלאית? האם אי אפשר בלי ביקורת חלב של התאחדות מגדלי בקר? האם אנשי מאל"ה צריכים לבקר ברפת מופגזת? האם לרפתנים יש קשב, סבלנות, שקט נפשי, ביטחון - לקבל את נותני השירות? גופי התמך ונותני השירות הנפלאים נוסעים בכבישים מטווחים, מגיעים לסככות לא מוגנות ונמצאים בסיכון מתמיד. מדוע לסכן אותם, אולי שלא לצורך? האם עבודתם חיונית ביותר כעבודת חירום? ואם חלילה משהו ייפגע בעת הזרעה או בדיקת היריון, מה נאמר לאשתו ולילדיו? הוא עשה עבודה שאין אפשרות לדחותה? זוהי דילמה של ממש שעד כה לא התעמקנו בה, כי תמיד רצנו לתת את השירות בכל מקום ובכל מצב ביטחוני.

התנהגות נכונה בזמן ירי רקטות

בהישמע צפירה, קול נפץ, או "צבע אדום", יש לפעול עפ"י ההנחיות הבאות:

במבנה

- במבנה עם ממ"ד, יש להיכנס לממ"ד ולסגור את חלון הפלדה.
- במבנה ללא ממ"ד:
  - יש להיכנס לחדר הממוקם הרחק ככל הניתן מהכיוון ממנו יש איום בירי רקטות. עדיף שלחדר זה יהיו מינימום קירות חיצוניים, חלונות ופתחים. באין חדר כזה יש לצאת לחדר מדרגות.
  - בחדר המוגן יש לשבת על הרצפה, מתחת לקו החלון, להיצמד לקיר פנימי ולא לשבת מול חלון.
  - לקיר הקומה העליונה נדרשים לצאת לחדר המדרגות ולודת קומה אחת.

מחוץ למבנה

- בשטח פתוח - יש לשכב ולהגן על הראש בידיים.
- בשטח בנוי - יש להיכנס למבנה ולפעול על פי ההנחיות לשהים במבנה.

ברכב

- יש לעצור בזהירות בצד הדרך, לצאת מהרכב ולהיכנס למבנה או למחסה קרוב.
- בשטח פתוח - יש לשכב ולהגן על הראש בידיים.

לאחר 5 דקות, ניתן לצאת מהמיגון אם לא ניתנה הנחייה אחרת. יש להמשיך ולהאזין להנחיות באמצעי התקשורת. חשוב להתרחק מחפצים לא מזוהים או מרקטה המונחת על הארץ. במקרה כזה יש להרחיק סקרנים ולהודיע למשטרה.

למידע נוסף:

- אתר האינטרנט של פיקוד העורף: www.oref.org.il
- מרכז המידע של פיקוד העורף: 1207
- מוקד עירוני - הרשות המקומית

פיקוד העורף
Pak ביוני 2016

הוראות ביטחון בצבע אדום

שווה לבצע חשיבה מחודשת ויזומה! מוצע לגופים, נותני השירות, לבחון את הנושא - לשים אותו על שולחן הדיונים בתקופה רגועה ולקבל בו החלטה מפורטת ככל האפשר. אחת החלטות האפשריות היא שכאשר מוגדר, על ידי הרשויות המוסמכות, מצב חירום ביטחוני בגזרה מסוימת, אנחנו נבצע רק את ההכרחי, שאי אפשר לדחות, וכרוך בבריאותם ובביטחונם של בעלי החיים ברפת.

למשל - בתקופה זו

- לא נזריע את הפרות כלל - יהיו לנו יותר ימי ריק לכמה מאות פרות.
- לא נבדוק היריון ובדיקות שגרה אחרות - נעסוק רק בטיפול במצב תחלואה ובסיכון בריאותי.
- לא נבצע ביקורת חלב - מקסימום לא יהיו לנו נתוני ביקורת של חודש אחד.
- נדחה כל שירות שאינו הכרחי לקיום מצב החירום. הנזק שייגרם יהיה כלכלי, וכלכלי בלבד - נוכל להגישו לרשויות כמו כל הנזקים האחרים ובוודאי שנקבל פיצוי, שהרי הוכרז מצב חירום! נכון, זה לא נשמע הרואי, אך זו אחריותנו כמנהלים, כשותפים וכענף סולידרי עם חבריו בכל מקום.
- אנחנו, ברמה האישית, נמשיך לשאוף להגיע למקומות אלה, להציע עזרה ולהזדהות עם החברים - הכול בהתנדבות, בהרבה אהבה והערכה, וללא צו ממסדי.
- מה אתם אומרים?

עבודת הרופאים בעתות חירום

אופי ריין - החקלאית
ofi@ofi.co.il

כל שנות קיומה של "החקלאית", החל מהמאורעות שלפני קום המדינה, המשך במלחמות ישראל ובכל עת שחלה החמרה במצב הביטחוני, המשיכו רופאי "החקלאית" לשרת את הלקוחות. מתוך מסמכי האגודה ניתן להסיק כי בזמנים שבהם חל שינוי לרעה במצב הביטחוני, נלקח בחשבון עניין הסיכון לעובדי החברה וניתנו הוראות למזעור.

ע"פ הוראות "משק לשעת חירום" מוגדרת "החקלאית" כמוסד חיוני, ומתוקף הגדרה זו מוטל עליה לשרת את לקוחותיה גם בזמנים כאלו.

במבצע "עמוד ענן", שהסתיים לא מכבר, עלתה שוב השאלה, כיצד צריכים רופאי "החקלאית" לתפקד באזורי סיכון מבחינה ביטחונית. בעת אחת מהתקפות הטילים שבעטיה נהרגו אזרחים, התנהלה במושב שכן, במרחק של כמה מאות מטרים מהבית שנפגע, שגרת יום עבודה רגילה של רופא החקלאית.

השאלה שנשאלה, בעקבות מקרה זה, היא כיצד יהיה על הרופא לנהוג במידה ומצב כזה יחזור על עצמו.

התשובה לשאלה מסוג זה היא מורכבת:

ברור שהעבודה השגרתית צריכה להיעשות אך לא בכל מחיר. יש לשקול, בכל פעם מחדש, את רמת הסיכון שאליה נחשף הרופא, מול המטלות שאותן עליו לבצע ולהחליט מה יש לבצע ומה יידחה או יבוטל.

בתחילת שנות ה-2000, בעת המהומות בשטחים, ציידנו את רופאי האזורים הללו ברכב ממוגן ירי והחלטנו כי לא יצא לקריאות חירום במשקים הממוקמים ביהודה ושומרון לאחר רדת החשכה.

אם וכאשר, יחזור מצב חירום העלול לסכן את חייהם של רופאינו, נשקול בזמן ובמקום, ונחליט אם ומתי, יש לפגוע בשגרה כדי להבטיח את ביטחונם של הרופאים. ■

תחרות "הרפת המטופחת 2013"

אתם מוזמנים להירשם לתחרות ששיאה יהיה, בהוקרה ובהערכה, במהלך הכנס השנתי ה-25 למזעי הבקר בירושלים, 2-4 ביולי 2012, מלון רמדה, ירושלים.

אנא, מלאו את השאלון, הוסיפו הערות והחזירו במייל חוזר ליוסי מלול - hmb-malul@icba.org.il, עד ל-31.1.2013.

הנושאים שייבחנו בתחרות הם:

- טיפוח הרפת וסביבתה
- רוחת בעלי חיים
- בטיחות ביולוגית ברפת
- ניהול וטיפוח הון אנושי

לוח הזמנים:

הרשמה - עד סוף ינואר

שיפוט - במהלך חודש מאי 2013. 6 הראשונות מכל מגזר יעברו שיפוט נוסף של 3 שופטים.

הגמר - בכנס המדעי בירושלים 2-4 ליולי

רפת מאלופת
היא רולת הפירה והרפת!

הערות		
שם הרפת		
היישוב		
שם מנהל הרפת		
סלולרי		
מספר משרות ברפת		
מכסת חלב 2013		
מספר פרות בעדר - 12.2012		
מרכז מזון - פנימי/חיצוני - איזה		
משווקים למחלבת...		

בהמשך התחרות תקבלו שאלון מפורט וטופס להערכה עצמית בתחומי הטיפוח השונים.

איחולים חמים להצלחה!
צוות התחרות